

LITERATURA MONDO

UNUA KAJ DUA JAROJ

1922-1923

RESPONDA REDAKTORO: DRO TEODORO SCHWARTZ. REDAKTA KOMITATO: JULIO BAGHY, DRO KOLOMANO DE KALOCSAY, PAULO DE LENGYEL, PAULO BALKÁNYI

KUNLABORANTOJ: LOUISE BRIGGS (ARMLEY), J. GRAU CASAS (BARCELONA), HILDA DRESEN (TALLIN), NIKOLAO HOHLOV (ZAGREB), IVAN H. KRESTANOFF (DRESDEN), A. MAZZOLINI (FERMO) JAN VAN SCHOOR (ANTVERPEN), PAUL MEDEM (KAUNAS), TIBERIO MORARIU (BUCURESTI), PAUL NYLÉN (STOCKHOLM), EMMA H. OSMOND (LONDON), PETRO STOJAN (CHISINAU), M. SOLOVJEV (NOVI SAD), DRO LEONO ZAMENHOF (VARSOVIO), PAULO VARSÁNYI, RAYMOND SCHWARTZ (PARIS), J. JURYSTA CZENSTOCHOVA, ALEKSANDRO GIESSWEIN (BUDAPEST), J. WERNER, HENRIKO SEPPIK

REDAKTEJO: KAJ ADMINISTREJO BUDAPEST VI, ANDRÁSSY-UT 81

700.167-0 Period

T A B E L O D E E N H A V O

LA CIFEROJ RILATANTAJ LA UNUAN JARON ESTAS PRESITAJ KURSIVE

PRISKRIBOJ; STUDIOJ; KONIGOJ

Busoni, Ferruccio — C. Panda: La celoj de la muzikarto	61
Giesswein, Aleksandro: Esperanto kaj mond-literaturo	21
Hohlov, N.: Pri kelkaj faktoroj de la nuntempa rusa arto	48
„ Minstrelo de la nova sento (La poezio de Julio Baghy)	170
Kalocsay, Kolomano: Al la leganoj	1
Kenn, W.: China versparo en Esperantaj poemoj	200
Major, Jozefo: Intervjuo al S-no Marie Hankel	204
Osmond, Emma L.: Lando de muziko	146
Pung, Augustin: Estona Popola muziko kaj la VIIa tutpopola kantifesto	90
Stojan, Petro: Pri nia literatura lingvo	101
Werner, Julio: Venezia	42
(—) Aleksandro, Giesswein	209
(—) Petöfi, Aleksandro	42

NOVELOJ; RAKONTOJ; TEATRAJHOJ

Anonima aŭtoro — M. Arco: Preghoj de tiuj, kiuj ne preghas	47
Adán, Joaquín — Felikso Diez: La trezoro de Guillermet	81
Asch, Salom—J. D. Applebaum: Hebrea infano	127
Akuraters, Janis — A.: Kiel amas vi min	153
An-ski, Sh. — J. Jurysta: La vivo de homo	210
Balkányi, Paulo: La ideo kaj la amo	6
„ Kvin minutoj	28
Baghy, Julio: En maskobalo	11
„ Songho de la morto	55
„ La ombro de l' patro	70
„ Sinjoro Melonkapo	109
Benavente, Jacinto — Felikso Diez: La kantisto de l' mizero	63
Baekelmans, Lode — Jan van Schoor: La virin-malamanto	122
Bratescu-Voinesti, J. A. — Tiberio Morariu: La najtingalo	197
Chehov—P. Medem: Pri malutilo de l' tabako	105
Danilovsky, Gusttav — D-ro Leono Zamenhof: Super la krutajho	192
Dickens, Charles—Louise Briggs: El „Oliver Twist“	198
Elin—Pelin—Krestanoff: Miaj amikoj	67
Foerster, J. B.—Vl. Foltin: Vivo kaj morto	230
Guldemont, E. W.: Du chapitroj el originala romano	218
Heltai, Eugeno—A. Bayer: Gertie	3
Herceg, Francisko—A. Bayer: La bubo	35
Hevesi, Endre: Du miniaturoj	83
Hohlov, N.: Che miaj plumvestitaj amikoj	29
„ Emigrantoj	93
Jokai, Mauricio—Karlo Bodó: Kiel oni almilitas la virinojn	108
Jung, Teo: Du pinarboj	121
Isac, Emil—Tiberio Morariu: Poemoj en prozo	151
Kobor, Tomaso—E. T. Baradlay: Che l' rando arbara	31
Kivikas, Albert—Hilda Dresen: La ovo	66
„ Henriko Seppik: Kadavro	64
Karinthy, Frederiko: Korpa beleco	8
„ Li donas al mi temon	13
Lengyel, Paulo: El miaj rememoroj 18., 34., 60.	14
„ La poshtuko	175
London, Jack—E. H. Collison: Rakonto pri Kish	51
Melas, Teo: La plej justa jugho	5
Morariu, Tiberio: Flortragedio	95
Maupassant, Guy de—R. Richez: La reveno	178

Maupassant, Guy de—R. Richez: La besto de mastro Belhomme	212
Mann, E. Mary—Louise Briggs: La kvinfonta bileto	233
Nomberg, H. D.—J. Jurysta: Venu, amato	236
Osmond, Emma L.: Junkmantelo	53
„ Cnú Dearóil (Nukseto)	147
Odobescu, A. J.—Tiberio Morariu: Kial havas la vulpo longan voston	132
Pinegin, N.—Hohlov: Che la akvofalo	21
Poe, Edgar Allan—D-ro Ign. Dziedzic: La masko de la rugha morto	42
Perec, J. L.—Fer Vora: Devojigho	52
Poljanov, Vladimir—Krestanoff: Morto	165
Pranicka, Maria: La vengho de l' feoj	231
Rajnov, Nikolaj—A. T. Atanasov: El la „Libro de enigmoj“	24
Strindberg, A.—Paul Nylén: La fabelo de Sagkta Gotthardo	85
Strindberg, A.—D. Erik: Romeo kaj Julia	51
Stojan, Petro: Esperantaj proverboj	74
„ Enigmoj por niaj infanoj	245
Schwartz, Teodoro: Modernaj robinzonoj 112., 133., 154., 180., 201., 223.	238
Sova, Antonin—Stan Kamaryt: Maljunighanta amatino	189
Tolstoj, L. N.—P. Medem: Letero pri „karma“	1
Tuglas Friedebert—Henriko Seppik: Miragho	2
Trueba, A.—Felikso Diez: Varmo de l' koroj	56
Timmermanns, Felix—Jan van Schoor: El „Pal-lieter“	148
Vazov, Ivan—Krestanoff: Kristnaska donaco	45
„ La stelo	229
Vrba, Jan—Rudolf Hromada: Eriko	102
W. Willemsz J. R.—J. Szabó: Sherceeto	23
Wollmann, Frank—Stan Kamaryt: Boato sur la maro (Dua akto)	30
Zutawsky, de Jenry—I. Jurysta: El taglibro de lunano	142

POEMOJ

Albino, Francis: La tago de l' vivo	9
Aleardi, Alcardo—A. Mazzolini: Kio estas Dio	150
Baudelaire, Ch.—K. de Kalocsay: Invito por vojagho	5
Baghy, Julio: Marinjo	31
„ Turmentaj demandoj	26
„ Ni songhas	26
„ Homo serchu la homecon!	27
„ Shanghitaj vivoj	27
„ Sableroj	27
Braun, Stanislav: Ribelo	197
Chénier, André—Kopár: La juna Tarentanino	20
Dobson, Austin—Louise Briggs: La skulptisto kaj la kalifo	35
Dum vintra pluv' (Flandra kanto.)	77
Eichenbaum, Rudolfo: Benkanto	75
En Aghadoe (Malgaja irlanda kanto.) Vers: Vadim Obrazcov	244
Fabtoj de Florian—Petro Stojan: 1. Ambicia junulo, 2. Mizono	57
Gomulicki, Viktor—L. Zamenhof: El Mole Rach-mim	50
Gippius, Zinaida—N. Hohlov: Kaj kio poste	66
Grau Casas, Jaume: Belulino iluzio	104
Hevesi, Endre: La eterna kanto	75
Jung, Teo: Antau la finvenko	115
Kalocsay, Kolomano de: Renkonto al la luno	10
„ Maja idilio	125
„ Pala procesio	174
„ Ghemo	232

Karavelloff, Ljuben: Arbaro mia, bel-arbar' . . .	77	Visnapuu, Henrik—Helmi Dresden: Ne mortigu homon, vi! . . .	217
Koskeniemmi, Veikko Antero—Joh. Edv. Ruotsalainen: Vidu, ho, mia animo, la altan levighon de l' suno! . . .	168	Zamenhof, L.: Chu estas land' . . .	62
Koskeniemmi, Veikko Antero—Joh. Edv. Ruotsalainen: Kontrau nokto . . .	169	KANTOJ	
Koskeniemmi, Veikko Antero—Joh. Edv. Ruotsalainen: Polvo . . .	169	Bulgara popolkanto (Karavelov) . . .	57
Koskeniemmi, Veikko Antero—Joh. Edv. Ruotsalainen: La manoj . . .	169	Estona popolkanto . . .	116
Koskenniemi Veikko: Antero—J. E. Leppäkoski: Al la enuata . . .	214	Flandra kanto (Dum vintra pluv') . . .	76
Koskenniemi Veikko: Antero—J. E. Leppäkoski: Fratinanimo . . .	214	Gurilov (Baghy) Fabelo . . .	15
Koskenniemi Veikko: Antero—J. E. Leppäkoski: Almozulino . . .	214	Irlanda kanto . . .	147
Longfellow, Henry W.—J. D. Applebaum: Nürnberg . . .	141	Japana popolkanto . . .	37
Leopardi, G.—A. Mazzolini: La sabato de l' vilagho . . .	150	Latva popolkanto . . .	243
Mickievicz, A.—L. Zamenhof: La embusko . . .	17	Melodioj al la „Maja idilio“ (Kalocsay kaj Sárossy) . . .	136
Mont, Pól de—Jan van Schoor: La rugha cigno . . .	107	Pallós (Baghy) Nova Sento . . .	65
Petőfi, Aleksandro—K. de Kalocsay: Fino de septembro . . .	43	Sárossy (Baghy) Barkarolo . . .	36
Petőfi, Aleksandro—K. de Kalocsay: La vento . . .	43	Turka popolkanto . . .	16.37
Petőfi, Aleksandro—K. de Kalocsay: Kiel strange songhis mi . . .	43	Ukrajna popolkanto . . .	17
Petőfi, Aleksandro—K. de Kalocsay: Majstro Paul' . . .	44	ARTO KAJ ARTISTOJ	
Petőfi, Aleksandro—K. de Kalocsay: La bosketon birdo ravas . . .	44	Ferenczy, Karlo . . .	226
Petőfi, Aleksandro—K. de Kalocsay: Kanto de la hundoj . . .	44	Goya, de Francisko . . .	245
Petőfi, Aleksandro—K. de Kalocsay: Kanto de la lupoj . . .	44	Iványi-Grünwald, Béla . . .	226
Pushkin, A.—M. Solovjev: Anchar' (Arbo de veneno) . . .	29	Rippl-Rónai, Jozefo . . .	227
Pascoli, J.—A. Mazzolini: La falinta kverko . . .	150	Segantini, Giovanni . . .	207
Popolkanto: trad. el la rumana: K. de Kalocsay . . .	19	MONDEKONOMIA OBSERVO	
Santi, Rafaelo—K. de Kalocsay: Soneto . . .	14	Ward, E. Harry: La ekonomia situacio en Ameriko . . .	100
Solovjev, M.: Rememoro . . .	28	Werner, Julio: Pri la riparado . . .	120
„ „ Fugitivo . . .	75	MONDLITERATURA OBSERVO	
„ „ Ombroj de autuno . . .	115	Barres, Maurice . . .	247
Sentitote (by) . . .	68	Berg P.: Pri la liva literaturo . . .	18
Stalte, K.—Hilda Dresden: La patrino . . .	18	Bugarin G.: Dek jaroj de la morto de St. O. Josif . . .	205
Schwartz, Raymond: La stranga aventuro de grafo Dormanski . . .	55	Bogdanov-Bjeliskij . . .	96
Schwartz, Raymond: Konvena chapelo . . .	84	Crommelynck, Fernand: La grandioza kornulo . . .	206
Schwartz, Raymond: La bona peranto . . .	145	Diez F.: Jacinto Benavente . . .	67
Schwartz, Raymond: El la revuo „Pli Rev' ol Vero“ . . .	216	Duse, Eleonora: Così sia . . .	117
Schoor, Jan van: Kazoneto de deziro . . .	75	Dvorak, Arnosht: Nova Orestea . . .	207
Schiller, Frederiko—K. de Kalocsay: Al la ghojo . . .	92	Elin-Pelin . . .	78
Sumitz, Lujza: Printempe . . .	115	Farrere, Claude: Novaj homoj . . .	38
„ „ Spleno . . .	196	Gippius, Zinaida: Versoj . . .	78
„ „ Vekigho . . .	196	Hesse Hermann: Siddharta . . .	59
„ „ Fido . . .	196	Hodasevich.: Peza liro . . .	39
Stecchetti, L.—A. Mazzolini: Vortoj de Shtono . . .	150	Hémond Louis: Maria Chapdelaine . . .	96
Sládek, J. V.—Rud. Hromada: Kampa vojo . . .	230	Ikbál, Mohammed . . .	157
Tennyson, Alfr.—K. de Kalocsay: Maud . . .	19	Itala literaturo nuntempa . . .	182
„ —Louise Briggs: Dora . . .	131	Kaiser, Georg: Gilles kaj Jeanne . . .	117
Tagore, Rabindranath—K. de Kalocsay: La gardenisto kaj la regino . . .	22	Kamaryt: Juna cheha liriko . . .	246
Tagore, Rabindranath—K. de Kalocsay: La juna princo . . .	33	Karavelov, Ljuben . . .	78
Tkacheva, Eugenia: Fonto kaj shtonoj . . .	196	Leppäkoski, E. Veikko Antero Koskenniemi . . .	227
Under, Marie—Hilda Dresden: Noktaj stratoj . . .	34	Molnár, Francisko: Chiela kaj tera amo . . .	38
„ „ Mortemulo . . .	135	Nomberg, H.	247
„ „ Vespero . . .	152	Ossmond, Emma: La submetigho de la megero . . .	38
Verlaine, Paul—K. de Kalocsay: La blanka luno . . .	46	„ „ „Old Vic“ teatro . . .	18
„ „ Virino kaj kato . . .	46	Ossmond, Emma: Tiel, ghis senfineco au la insekta drano . . .	137
Verlaine, Paul—K. de Kalocsay: Sentimentala interparolo . . .	46	Ossmond, Emma: La internaciaj laboristoj de Rossum . . .	139
Verlaine, Paul—K. de Kalocsay: Autuna kanto . . .	46	Proust, Marcel:	183
Visnapuu, Henrik—Hilda Dresden: La orflava kanto . . .	217	Pogány, Willy: Ilustrajhoj . . .	118
Visnapuu, Henrik—Hilda Dresden: Admono je humileco . . .	217	Rajnov, Nikolaj . . .	38
Visnapuu, Henrik—Helmi Dresden: Ja restas homo chiam, chiam . . .	217	Rajnis, L.:	156
		Regnier, de Henry: Pri la timo je amo . . .	58
		Renan, Ernesto:	38
		Rosso Di San Secondo: La pasioj de l' puphomoj . . .	138
		Rudzitis, Richard	228
		Rutland, Boughton: La senmorta horo . . .	58
		Shaw, Bernard: Reen al Matushelak . . .	228
		Souchon, Paulo: Kantoj de l' Stadiono . . .	97
		Spengler, Oskaro: La subiro de l' okcidento . . .	38
		Twain, Mark: La mistera fremdulo . . .	38

Wells H. G.	59	Jozefon vendas liaj fratoj 219, Ferenczy, Karlo :	
Wollmann, Frank : Boato sur la maro	38	Ciganoj 221, Gergely, Regalo 35, Gergely, Stefano :	
BIBLIOGRAFIO			
Azevedo, Arthur : Amo per proverboj	40	Tunisa foiro 181, Goya : Akrigisto 231, Goya : Knabino	
Baghy, Julio : Preter la vivo	98	kun krucho 233, Goya : Maya en vesto 238, Goya :	
Bennemann : Esperanto Hand-Wörterbuch	208	La nuda Maya 239, Helbing, Francisko : Orfeuso 37,	
Brüggemann : Historio de Esperanto	119	Heyer : Arbara profundo 69, Hullgren, Oskaro : Boato	
Brüggemann : El la mitologio de la antikvaj		sur la maro 30, Innocent : Cañilena 36, Innocent :	
popoloj	207	Dimancho posttagmeze 9, Iványi-Grünwald : Vekigho	
Bouver, van Limburg : Akbar	184	de printempo 85, Iványi-Grünwald : Susanna dum la	
Cart : Vortaro de la oficialaj radikoj de Espe-		bano 211, Iványi-Grünwald : Inter montoj 223, Knop :	
ranto	68	Sunaj radioj 28, Kalivoda : En la preghejo 165, Kali-	
Drozdov, Aleksandro : Krucumo	40	voda : Posttagmeza dormo 167, Kézdi-Kovács : Fresha	
Franz : Fideleco kaj esper. Himno pri univer-		negho 2, Kézdi-Kovács : Arbara rivereto 67, Kacziány :	
sala paco	68	Rajdanta morto 144, Klima, Naca : Studo 143, Klein	
Forge, Jean : Abismoj	140	M. : Gladiatoro en roma cirko 72, Lotz : Muzo 2, Lotz :	
Greenkamp—Kornfeld, Salo : Krijoj de l' koro	39	Inspiro 65, Liipola, Yrjö : Filino de Jairus 127, Mark :	
Hirt, Ferdinand : Internacia Mondliteraturo	160	Printempa danco 54, Markup, Adalberfo : Amindumo	
Haufl, Wilhelm : La almozulino de la „Pont Des		108, Márton, Francisko : Sikulaj fraŭloj 3, Medvich :	
Arts“	207	Celestin : Pejzagho de Dalmacio 89, Mihajlik : Mal-	
Hoffmann, Henriko : La struvelpetro	208	heligho 29, Milles, Ruth : Sveda kamparanino 131,	
K. R. : La regho Judea	228	Munkácsy : Milton diktas la „Perdita Paradizo“-n 34,	
Kalocsay, de Kolomano : Kantanta kamparo	40	Munkácsy : Kristo Antau Pilato 47, Paál : En arbaro	
Karinthy, Frederiko : Morgau matene	97	68, Palmié, Charles : Silenta vilagho 191, Palmié,	
Kaplan : Akordoj esperantaj	68	Charles : Tagigho che bordo de lago 199, Pastor, Jo-	
Lessing : Nathan la saghulo	158	hano : Ministo 131, Pérely, Imre : Golgota 58, Pérely,	
Luyken : Stranga heredajho	67	Imre : Ilustrajo por libro de Gorkij : El miaj infan-	
Mezzini : Novo vocabolario italiano-esperanto	118	jaraj 89, Poll, Hugo : Normandaj fishkaptistoj 149,	
Merchant John—L. Briggs : Joseph Rhodes	184	Pogány, Willy : „La monto el la profundo al la lumo	
Privat, Edmond : Vivo de Zamenhof	20, 40	110, Pogány, Willy : Ilustr. por la verko „The	
Petőfi, Aleksandro—Kalocsay : Johano la brava	99	Rubaiyat of Omar Khayyam“ 103, Pogány, Willy :	
Pfeffer, Emil dr. : Chu vi parolas esperante ?	119	Parsifal 111, Pogány, Willy : „Vojaghoj de Gulliver“	
Pillath, Friedrich : Das deutsche Lied in Espe-		113, 114, Révész : Fino de Septembro 50, Révész :	
ranto	119	Petőfi en la drinkejo 66, Rippl-Rónai, Jozefo : La aus-	
Roksano : Duonsurda	19	kultantoj 213, Sassy, Attila : Sepvuala danco 49	
Schmidt, Reinhold : La amkonkurantoj	184	Sassy, Attila : La kulpo 57, Sassy, Attila : Adamo 60,	
Schulhof, Stanislav : Poezio	39	Sauter, George : Bukedo 175, Schramm : Printempo	
Stamatov : Numtempaj rakontoj	60	51, Schulhof, Aranka : Korto de bavara kamparano	
Shapiro : Babilado de bonhumora Zamenhofano	68	45, Simonyi : Malsataj bovinoj 23, Simay Imre : Simioj	
U. E. A. : Oficiala jarlibro	140	13, Segantini Giovanni : Naturo 203, Stenberg : Lulilo	
Vogllando :	68	129, Strobl, Sigismondo : Finale 123, Svedland Rella :	
Wüster, Eugen : La oficiala radikaro	118	Sunsubiro 151, Szinnyey, Mersa : Betularo 7, Tizian :	
„ Enciklopedia vortaro	184	Chieliro de Maria 43, Thorolf, Holmboe : Lunlevigho	
Zschoke, Heinrich : Aventuro en la novjara nokto	207	94, Ujváry : Shtelchasisito 24, Verschanin, H. :	
		Rabistoj 130, Weeks, Edwin lord : Edzighiesto 87,	
		Wistler, Mac Neil James : Fraŭlina portreto 82.	

BILDOJ

Arborelins, Olaf : Araba muzikisto 146, Austen, Tomas—Brown : Patrino kaj infano 45, Badit, Otto : Sur la vojo 23, Beck, Filipino : Mors Imperator 33, Bell, R. A. : Adagio 90, Benczur : Fauno 3, Benczur : Petőfi 41, Besnard, Albert : Algiraj virinoj 189, Blomberg : Sigfrid : Angelus 71, Canon : Leganta knabino 24, Canova : Tombmonumento 44, Coulin, Arthur : La violinistino 195, Charpentier, Aleksandro : La violono 16, Csók : En la sablo 155, Dall'Oca Bianca Angelo : Kvadrilo 36, Dudich : Ciganoj 154, Egri : Enterigo 64, Evert, Pieters : La vekigho de infano 73, Eisenhuf, Francisko : Danco che cherkesoj 25, Ferenczy Karlo :

PORTRETOJ

Baghy, Julio 38, Benavente, Jacinto 67, Briggs, Louise 126, Cart, Th. Prof. 18, Dresen Fratinoj 183, Giesswein, Aleksandro 210, Hohlov, Nikolao 117, Krestanoff, H. Ivan 97, Merchant, John 78, Privat Edmond 38, Solovjev, M. 205, Stojan, Petro 157, Verlaine, Paul 58, Zamenhof, Leono 137.

DISPUTO

Asonanco 20, „Ci“-fi 248, Finvortoj 60, La kompatinda poeto 40, Pri la disputo 68, Pledo por „ci“ 160, 248, Respondo 19, Respondo 60, Rimarkoj 248, Ritmo 40.